

1. Shrnutí

- Meziroční nárůst hrubého domácího produktu (HDP) v 1. čtvrtletí dosáhl 2,6 %¹, stejně jako v předchozím kvartálu. I nadále tvořila dominantní sílu v ekonomice domácí poptávka, a to zejména výdaje na konečnou spotřebu domácností i vládních institucí (2,9 %). Meziroční dynamika investiční aktivity se v 1. čtvrtletí neudržela na vysokých hodnotách minulého roku (3,4 %). Mezičtvrtletní přírůstek HDP činil 0,6 %. V rámci EU rostl HDP Česka nadprůměrně. Celkově se HDP v Unii meziročně zvýšil o 1,5 %, mezičtvrtletně o 0,5 %.
- Hrubá přidaná hodnota vzrostla o 2,6 %. Hlavním zdrojem růstu ekonomiky na produkční straně byly již druhým rokem v řadě služby, jejich příspěvek činil 1,8 p. b. Svižný růst zaznamenaly zejména informační a komunikační činnosti (4,8 %) i odvětví peněžnictví a pojišťovnictví (4,3 %). Díky vysoké spotřebitelské důvěře prosperoval i obchod. Naopak vlivem méně příznivého vývoje vnějších faktorů zvolnil růst výkonu ve zpracovatelském průmyslu (na 2,5 %), především vlivem tradičních exportních oborů. Po loňském obratu pokračoval růst stavebnictví, jemuž pomáhala silná domácí poptávka podpořená i veřejnými zakázkami
- Hodnota vývozu zboží v 1. čtvrtletí dosáhla 937,9 mld. korun. To je o 37,4 mld. více než ve stejném období minulého roku. Meziročně rostl vývoz všech klíčových artiklů, tedy motorových vozidel (2,7 %), strojů a zařízení (3,8 %), elektrických zařízení (2,2 %) i kovodělných výrobků (3,2 %). Rostl zejména export do Evropské unie. Po loňské stagnaci opět posílil růst hodnoty vývozu do Německa. Dovoz rostl rychleji než vývoz, což vedlo také k mírnému zhoršení přebytku bilance obchodu se zbožím o 1,8 mld. korun na 54,3 mld.
- Cenová hladina měřená deflátorem HDP se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšila o 3,1 %, zejména pod vlivem rostoucích cen spotřebních a kapitálových statků. Index spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí meziročně vzrostl o 2,7 %. Hlavní vliv měla zrychlující dynamika cen bydlení a energií (5,4 %). Rostly totiž ceny nájmu i imputovaného nájemného a zejména ceny elektřiny. Meziroční růst cen průmyslových výrobců dosáhl 3,5 %.
- Počet pracovníků² se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšil o 1,4 % (oproti poslední čtvrtině loňského roku o 0,5 %). K vyšší zaměstnanosti přispěl téměř ze tří čtvrtin sektor služeb, tažený i silnou poptávkou v oblasti IT. Ve zpracovatelském průmyslu meziroční růst zvolnil (pod 1 %), ve stavebnictví pracovníků poprvé od konce roku 2010 přibýlo. Na zaměstnanost pozitivně působilo prodloužení zákonného i skutečného věku odchodu do důchodu i pokračující zahraniční migrace. Obecná míra nezaměstnanosti narážela u mužů na své limity, u žen ale stále mírně klesala. Růst nabídky volných míst prostřednictvím úřadů práce pokračoval, byl ale z územního i kvalifikačního hlediska značně nerovnoměrný. Neuspokojená poptávka po pracovnících udržovala vysoký růst průměrných mezd v ekonomice (7,4 %). V některých odvětvích (průmysl) lze ale náznaky slabšího růstu vystopovat. Kupní síla zaměstnaneckých výdělků byla meziročně o 4,6 % vyšší. V rámci 1. čtvrtletí šlo o druhé nejsilnější tempo za posledních dvanáct let.
- Měnověpolitické sazby se v 1. čtvrtletí neměnily. Mírně se však zvyšovaly sazby na klientských účtech. Výrazné byly změny zejména v oblasti termínovaných vkladů, kde se zvyšovalo úročení, ale také objem uložených prostředků. Počet nových hypotečních smluv i objem nově poskytnutých hypotečních úvěrů v 1. čtvrtletí zaznamenal propad.
- Hospodaření státního rozpočtu dosáhlo (dle pokladního plnění) v rámci 1. čtvrtletí mírného deficitu ve výši 9,2 mld. korun. Růstové tempo celostátního výběru daňového inkasa zvolnilo na čtyřleté minimum (3,2 % meziročně), mírněji oslabilo i tempo výběru pojistného na sociální zabezpečení. Naopak celkové výdaje byly meziročně vyšší skoro o sedminu. Na straně běžných výdajů je táhl svižný růst výdajů na důchody (8,5 %), na platy v rozpočtové sféře i vyšší odvody do rozpočtu EU. Čerpání prostředků z rozpočtu EU ve srovnání s nízkou loňskou základnou zrychlilo, což se projevilo na kapitálových výdajích (+40 %). Saldo důchodového účtu zůstalo vyrovnané. Mezičtvrtletní růst výše státního dluhu (+6,8 %, resp. 110 mld. korun) souvisel převážně s krátkodobými faktory.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

